

Aan de bewoners van de Meije

Bodegraven, begin maart 2021

DE BUREN GAAN VERBOUWEN !

Onze buur aan de overkant van de Bodegraafse Meije, Natuurmonumenten, eigenaar van het meeste land aan die kant, kan op 17 maart bericht verwachten:

Het inrichtingsplan voor de Meijegraslanden is vastgesteld!
Het kan uitgevoerd gaan worden!

Op 17 maart 2021 willen Provincie Zuid-Holland, Hoogheemraadschap van Rijnland en de gemeenten Nieuwkoop en Bodegraven-Reeuwijk, verenigd in de Stuurgroep Veenweiden Gouwe-Wiericke, het inrichtingsplan Meijegraslanden gaan vaststellen.

Wat houdt dat in?

Grote gedeelten van de weilanden aan de Nieuwkoopse kant vanaf de rivier De Meije tot aan de Zuideinder Plas, ruwweg de gedeelten vanaf Meije 42 tot aan de watertoren, zullen door aannemers omgevormd worden tot moeras en schraal gras- en hooiland. In de Stichtse Meije zal nat schraalland worden gerealiseerd.

Waarom doen ze dat?

Omstreeks 1995 heeft Nederland de Nieuwkoopse Plassen met aangrenzend weiland bij de Europese Unie ("Brussel") aangemeld als Natura 2000 gebied.

Dat had tot gevolg: Europese en Nederlandse bescherming als natuurgebied én –daar gaat het om -: De verplichting voor Nederland om de bij die aanmelding opgegeven planten en dieren (denk aan Roerdomp en blauwgras) in dat gebied in stand te houden of desnoods er naar toe te halen.

Daarom worden de weilanden aan de overkant binnenkort verbouwd.

De meest ingrijpende verandering lijkt dat aan de overkant, zoveel mogelijk tegen de Zuideinder Plas aan, rietmoerassen worden gemaakt.

Maar we hadden toch "Geen moeras in onze polder"? De rode borden en de raamaffiches? En "Koeien willen wei" en de actie van Bram vd Vlugt?

Jazeker. Die acties hebben tot gevolg gehad dat de boerenorganisaties en de plaatselijk actieve stichtingen aan tafel mochten meepraten over de plannen.

En – heel belangrijk - dat in 2013 een gebiedsakkoord tot stand is gekomen, dat in 2015 is bekrachtigd, waarin de gebiedspartijen in de vorm van een compromis hebben afgesproken: een agrarisch medegebruik van het grasland en situering van de moerassen verder van de woningen vandaan.

Maar het moeras tegenhouden – als je dat al wilt, want niet iedereen wil dat - was en is onmogelijk. Het móet van Europa. Dan had Nederland de Nieuwkoopse Plassen maar niet bij Europa voor Natura 2000 moeten aanmelden.

Maar minister Schouten zei toch niet zo lang geleden dat ze Brussel kan vragen een gebied uit Natura 2000 te halen als het echt onhaalbaar is? Ja.

Maar dat Brussel dat zal accepteren schijnt uiterst onwaarschijnlijk te zijn. Om de zes jaar wordt door Brussel gecontroleerd of Nederland voldoet aan de Natura 2000 instandhoudingverplichtingen.

Moest het na 2015 dan nog zo lang duren? Kennelijk. Want pas eind 2019 berichtte Natuurmonumenten aan de partijen bij het gebiedsakkoord een concept-inrichtingsplan gereed te hebben, dat vervolgens op 19 februari 2020 in de werkschuur aan de Hollandse Kade is gepresenteerd. Daarbij kwamen verschillen van inzicht en problemen met de uitwerking aan het licht. Die gaven aanleiding tot langdurig beraad, uitwisseling vragen, zorgen en reacties. Immers: het venijn zit in de details. Partijen leggen afspraken verschillend uit en beschuldigen bij de uitwerking de ander ervan meer eruit te willen halen dan is afgesproken.

Het moet dus. In welke gebieden gaan de aannemers nu aan de slag?

Deelgebied A: ongeveer achter en tussen Meije 42 (ligt in het gebied) en Meije 70 (Meijezicht);

Deelgebied B: twee delen:

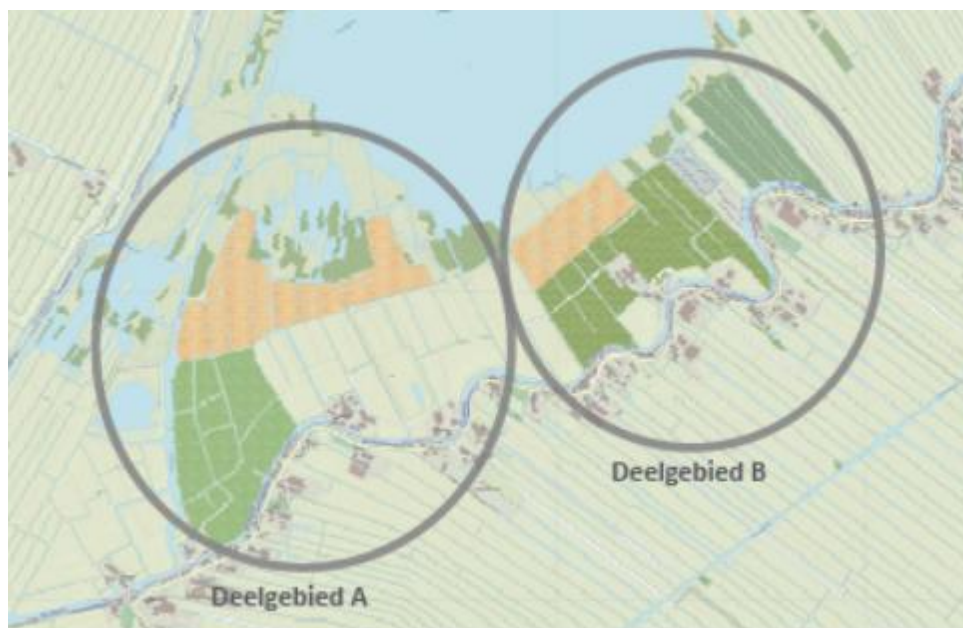
B1: ongeveer achter en vanaf Meije 106 tot de jachthaven, én

B2: ruwweg tussen de jachthaven en het Meijepad (Oortjespad);

Deelgebied C: een gebied dieper in de Stichtse Meije (voor kaart: zie site Natuurmonumenten).

Waar komen de moerassen?

In de deelgebieden A en B. Zie onderstaand kaartje van de daar in te richten natuurgebieden. Lichtbruin zijn de te maken moerassen aangegeven.

Wat betekent dat voor mij als Meijenaar?

Dit kunnen eventuele gevolgen zijn:

- 1) Verkeer van vracht- en kraanwagens en machines over de Meijeweg voor de duur van de

- inrichtings- en onderhoudswerkzaamheden met overlast en mogelijk oponthoud.
- 2) Veranderingen in het uitzicht. Op dit moment is bij Meijebelangen niet bekend of, en zo ja, welke, bomen langs de plas gaan verdwijnen.
 - 3) Meer overlast en infectieziekten door muggen en meursen (knotjes) door de aan te leggen moerassen. Denk o.a. aan tijger- en huissteekmuggen, westnijlvirus, blauwtong en sinds 2011 het schmallenbergvirus (bron: RIVM).
 - 4) Bij toekomstige stormen en noodweer (zeespiegelrijzing, klimaatverandering) kunnen de lage peilscheidingen gemaakt van veengrond het wellicht niet aan met overstroming tot gevolg.
 - 5) Minder melkvee in de wei.
 - 6) Tractoren en zware wagens van ondernemers van buiten de Meije over de Meijeweg, die misschien wel minder geneigd zullen zijn rekening te houden met de plaatselijke bevolking. De huidige situatie is dat vrijgekomen grasland van een melkveehouder (geen bedrijfsbeëindiging) vervolgens is verpacht aan een Zegveldse vleesveehouder. Daarnaast zijn er nog een tweetal pachters van buiten de Meije. Er vindt dus een verschuiving plaats van verpachten voor melkvee naar verpachten voor slachtvee van vleesveehouders van elders. De verwachting is dat deze trend doorzet.
 - 7) Dat kan betekenen dat de Meije-melkveehouders daardoor meer voer gaan aankopen van buiten de Meije en mest gaan afvoeren om hun kringloop sluitend te maken, met meer zwaar verkeer als gevolg.
 - 8) De huidige weilanden kunnen op den duur ruige landerijen worden, en voortaan ongeschikt voor agrarisch gebruik.
Doordat Natuurmonumenten pachters in de aan te gane pachtcontracten wil opleggen NIET te mesten, worden de graslanden schraler en schraler en brengen dan steeds minder op voor een pachter. Door overwaaierend zaad van onkruiden, omdat er lang niet gemaaid mag worden of soms maar éénmaal per jaar, verruigen de graslanden snel en wordt er niet meer verpacht, niet meer onderhouden en worden het velden met pitrus. Elke boer kan de huidige verruigde terreinen van Natuurmonumenten aanwijzen: geen best "track-record" dus.

Voor de nabij gevestigde bedrijven van (agrarische) ondernemers hebben de Natura 2000 plannen nog veel meer en erge gevolgen, die niet slechts op hun woonomgeving betrekking hebben maar waarmee hun hele bestaan (veelal van generatie op generatie) is gemoeid.

Wat heeft het meepraten van Meijebelangen opgeleverd?

Meijebelangen is samen opgetrokken met twee andere Meije-stichtingen:

Het Buurtcomité Stichtse Meije en de Stichting tot behoud van de Meijegraslanden.

- ✓ Het is gelukt de moerassen verder en zo ver mogelijk van de woningen vandaan te situeren. De kaart van gebiedsdeel B op de site van Natuurmonumenten is daarom verouderd: het geplande moeras komt door een andere vorm verder weg.
- ✓ Het is gelukt een instantie (Hoogheemraadschap) als verantwoordelijke erkend te krijgen voor het toezicht op het onderhoud van de geplande dijken (en wanneer normen strenger moeten worden, aan te spreken op verbeteringen).
- ✓ Het is gelukt de toezegging te krijgen dat een deel van de dichter bij de woningen gelegen hogere grond van gebiedsdeel A NIET wordt afgeplagd. Dit is slechts vastgelegd in een powerpoint presentatie. Afgeplagd weiland betekent kans op nat-dras in het najaar, de winter en het voorjaar tot 15 juni, wat voor een belangrijk deel muggenseizoen is.
- ✓ Het is gelukt de helft van gebiedsdeel B2 als weiland te behouden, dus daar kunnen koeien in de wei.
- ✓ Het is gelukt om van de projectmanager een groot aantal beloften namens Provincie Zuid-Holland te verkrijgen op het gebied van toezicht, onderhoud en klachten. Daar is niets concreets van op papier van gekomen, waar Meijebelangen overigens op aan blijft dringen.

En wat is mislukt? Wat heeft Meijebelangen niet bereikt?

Onder ogen gezien moet worden dat Natuurmonumenten als eigenaar oppermachtig is. Maar het is een Vereniging van burgers, een goed-doel-instelling, zuinig op reputatie en imago en voor het verwerven van terreinen en inrichting en onderhoud daarvan grotendeels afhankelijk van financierende overheden.

Zo zijn de Meijegraslanden meest eerst gekocht door de overheid en daarna overgedragen aan Natuurmonumenten als terrein beherende instantie.

Daarom hebben overheden, burgers en boeren toch wel enige invloed op Natuurmonumenten. Maar ook niet meer dan dat. Als Natuurmonumenten NEE zegt, dan is het NEE.

- A. Meijebelangen heeft voorgesteld dat reeds in de planvorming maatregelen worden bedacht en afgesproken voor het geval –onverhoopt- de moerassen en het gedurende voorjaar en najaar nat-dras maken van het grasland zullen leiden tot ernstige muggenoverlast en infectieziekten. En dat daarbij het welzijn en de gezondheid van de bevolking belangrijker is dan het vasthouden aan dras en moeras. Dat is niet gelukt.
- B. Meijebelangen wil dat helemaal geen grond van gebiedsdeel A wordt afgeplagd (en dus niet elk jaar nat-dras wordt (muggen)). Dat is niet gelukt.
- C. Meijebelangen heeft voorgesteld dat er sterkere dijken komen dan nu gepland. Dat is niet gelukt.
- D. Meijebelangen heeft voorgesteld dat er een gebiedscommissie/arbitrage komt waar men een beroep op kan doen wanneer er iets mis gaat of wanneer een afspraak verschillend wordt uitgelegd of in de toekomst omstandigheden veranderen, met een op te stellen handleiding. Dit met name omdat Natuurmonumenten het nakomen van afspraken op het gebied van onderhoud niet zelf op zich dreigt te nemen, maar wil doorschuiven naar de pachters (ga je niet akkoord, pachter? Dan een ander). En pachters vanuit Alphen, Zegveld, Woerden zullen wellicht minder geneigd zijn, zeker aan het einde van de pachtduur, naar burens overwaaiend onkruid te bestrijden (met de hand, want Natuurmonumenten verbiedt het gebruik van bestrijdingsmiddelen). Het is niet gelukt.

Is er dan nog inspraak?

Ja. Tenminste wel over gesproken en gesuggereerd. We verwachten van wel. Maar in welke vorm? Omdat de inspraak nog moet plaatsvinden en vermoedelijk snel plaatsvindt zodra corona (covid-19) het toelaat om georganiseerd te gaan worden, lijkt het zinvol hier letterlijk te citeren wat Meijebelangen aan de stuurgroep (Provincie/Gemeenten etc. dus) heeft voorgesteld:

“In de procedure dient opgenomen te worden een consultatie van de lokale bevolking en bedrijven door middel van het tijdig toezenden van het nog te maken herziene ontwerpplan (niet iedereen heeft internet). Zorg daarbij op een termijn van tenminste vier weken daarna voor inspraakbijeenkomst(en) voor bevolking en bedrijven (géén individuele inloop: men moet elkaars meningen kunnen beluisteren; desnoods in verband met infectieziekten als Covid-19 een webinar); verzamel de gegeven meningen en zienswijzen en maak daarbij steeds duidelijk dat dit een reële inspraak is en beoordeel dan die gegeven inspraak serieus, en stel eerst daarna het definitieve ontwerp vast. Dit voorkomt hopelijk beroering onder de lokale bevolking en bedrijven zoals geruime tijd geleden plaatsvond toen de hele Meije rood kleurde door borden en aanplakbiljetten met de tekst “Stop de kolder, geen moeras in onze polder”, en creëert in het gunstigste geval draagvlak en vertrouwen in de plaatselijke en regionale overheid, welke toch nadrukkelijk door diezelfde overheid van haar burgers wordt gevraagd”.

En is er nog meer informatie?

- Op de website van Natuurmonumenten kunt u kaarten inzien van de drie deelgebieden. Dus ook deelgebied C verderop in de Meije. Let op: door onder meer wijzigingen die door Meijebelangen zijn bepleit, kunnen die kaarten mogelijk niet meer up-to-date zijn.
<https://www.natuurmonumenten.nl/natuurgebieden/nieuwkoopse-plassen/natuurontwikkeling/meijegraslanden>.
- Het is de bedoeling dat op de website van Meijebelangen aanvullende documentatie wordt opgenomen, dan wel vindplaatsen daarvan zullen worden vermeld.

En nu verder?

Het is de bedoeling om deze flyer tevens toe te zenden aan Natuurmonumenten, Programma-bureau Veenweiden Gouwe-Wiericke, Stuurgroep Veenweiden Gouwe-Wiericke, Provincie Zuid-Holland, Hoogheemraadschap van Rijnland en de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Nieuwkoop en Woerden. Van deze instanties worden na 17 maart 2021 initiatieven voor de inspraak verwacht.

Meijebelangen heeft er in de laatste vergadering van 18 februari 2021 bij de Stuurgroep en het Programma-bureau sterk op aangedrongen in die komende publicaties NIET te vermelden dat alles zo is afgesproken met de gebiedspartijen, maar is besproken. Immers slechts op onderdelen zijn we het eens geworden, met behoud van, en dus onverlet, onze gebleven zorgen en bezwaren.

Meijebelangen wacht nu de inspraakronde(n) met de bevolking/bedrijven af.

Tenzij er tussentijds nog nieuwe ontwikkelingen zijn.

Onze website: www.meijebelangen.nl

Voor contact: Meijebelangen@gmail.com

Met vriendelijke groet,
Stichting werkgroep Meijebelangen